

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/148/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812203049
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812203049.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa Z., so sídlom W. X, A., IČO XX XXX XXX, zastúpeného: C., so sídlom W. X, A., IČO XX XXX XXX proti odporcom 1) M. W., bytom XX. P. XX/X, S., 2) V. W., bytom W. XXX/XX, S., 3) Q. B., bytom V. XXXX/XX, S., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov v 1., 2. a v 3. rade D., so sídlom N. X, W., IČO XX XXX XXX, zastúpeného Q. P. E., advokátom, so sídlom Q. X/P., R., o zaplatenie 2.676,95 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcov proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č.k. 10C/272/2012-74 zo dňa 28. januára 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil, vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania nepriznal a rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal voči odporcom zaplatenia sumy vo výške 2.676,95 Eur s príslušenstvom. Súd vo veci vydal platobný rozkaz, č.k. 15Ro/53/2012 zo dňa 24.05.2012, ktorý sa nepodarilo odporcovi v 3. rade doručiť do vlastných rúk. Dňa 03.10.2012 vstúpil vedľajší účastník do konania na stranu odporcov v 1. až 3. rade. Dňa 12.10.2012 podal odpor proti platobnému rozkazu, v ktorom vzniesol námietku premlčania. Písomným podaním zo dňa 11.01.2013 vzal navrhovateľ podaný návrh celkom späť z dôvodu, že odporca po podaní návrhu uhradil istinu a trovy konania. S poukazom na § 96 O.s.p. súd konanie zastavil. Vedľajší účastník uplatnil voči navrhovateľovi trovy konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom a podanie odporu zo dňa 11.10.2012, celkom v sume 237,68 Eur. Súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov konania s poukazom na § 150 ods. 1 O.s.p., pretože neboli účelne vynaložené. Ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľov, musí sa súd, ak sa združenie na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako zástupca účastníka alebo vedľajší účastník na strane spotrebiteľa zaoberať tým, či takéto trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa. Poukázal na viaceré rozhodnutia súdov, z ktorých citoval spochybnenie nutnosti a účelnosti vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom. O vrátení súdneho poplatku rozhodol podľa § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil tak, že navrhovateľovi uloží povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo

výške 237,68 Eur, alebo aby odvolací súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a predložil Súdnemu dvoru EÚ ním navrhnuté prejudiciálne otázky, ak sa nestotožní s argumentáciou vedľajšieho účastníka. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 63,42 Eur. Mal za to, že pri rozhodovaní o trovách konania, ktoré bolo skončené zastavením v dôsledku späťvzatia žaloby, je nevyhnutné posudzovať zásadne len procesné kritériá úspechu, či neúspechu účastníkov. Uviedol, že vedľajší účastník vstúpil legitímne do predmetného spotrebiteľského sporu na stranu odporcu, a to v súlade s § 92 ods. 2, 3 O.s.p. Tento postup je zákonný a nepredpokladá súhlas spotrebiteľa, dokonca ani jeho vedomosť o takomto konaní. Svoj vstup do konania vedľajší účastník považoval za opodstatnený, keďže žalobca vzal žalobu späť až po jeho vstupe a podaní odporu. Spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné. Uviedol, že v množstve súdnych sporov pôsobil už jeho vstup do konania (aj bez vyjadrenia vo veci samej) pre navrhovateľa odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku vzal svoj návrh na začatie konania späť a konanie žiadal zastaviť. Poukázal na to, že súdy v platobnom rozkaze priznávajú dodávateľovi trovy konania, ktoré si dodávateľ prevažne žiada priznať v nezákonnej výške aj za úkon právne služby písomné podanie protistrane - pokus o zmier, ktorý je v rozpore s advokátskou tarifou. Napriek tomu, že žaloby žalobcu sú zhodné v tisíckach iných vecí, súdy nezisťujú účelnosť trov u dodávateľa. Privítal by prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá by súdu umožnila prihliadať na premlčanie pohľadávky ex offio v súdnych konaniach proti spotrebiteľom, alebo poučiť ich o možnosti premlčania namietat'. Považoval za svoju povinnosť chrániť spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi, na základe čoho vznášajú námietku premlčania v každom spore, v ktorom je žalovaný premlčaný nárok. V súvislosti s nepriznaním trov vedľajšieho účastníka poukázal na čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, čl. 38, 47 Charty základných práv EÚ, na novelizované znenie § 137 O.s.p. s účinnosťou od 01.01.2012 a na rozsudok Súdného dvora EÚ z 22.12.2010 vo veci C-279/09 Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft mbH (DEB) proti Spolková republika Nemecko, z ktorého aj citoval. Odmietnutie ich práva na plnú náhradu trov konania by de facto znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Cdo 71/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici 17Co/87/2011-71, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 7Co/34/2012 a na viaceré rozhodnutia krajských súdov, z ktorých citoval. Vedľajší účastník je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“ - možnosť zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátmi, čím žalobca získava rovnocenného partnera v riešení právnych otázok, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignuje. Keďže v danej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi je potrebné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. V rámci spotrebiteľského práva pozitívny zásah štátu, ktorý je realizovaný spotrebiteľskou právnou úpravou, kompenzuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri ochrane spotrebiteľa musí zohrať úlohu aj súdna moc aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľa.

Krajský súd vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu v napadnutej časti je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Predmetom preskúmania krajským súdom bol len výrok, ktorým vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nebola priznaná náhrada trov konania. Vo zvyšku uznesenie okresného súdu nebolo napadnuté účastníkmi, nadobudlo právoplatnosť, a preto krajský súd uznesenie okresného súdu v tejto časti nepreskúmal (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Pokiaľ výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, o náhrade trov konania sa rozhoduje podľa ust. § 146 O.s.p.

V zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ustanovenie odseku 2 tohto zákonného ustanovenia upravuje rozhodovanie o náhrade trov v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzatia návrhu. Podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia má povinnosť nahradiť trovy konania ten, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zavinil, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k späťvzatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, došlo pre správanie sa odporcu, je povinný hradiť náklady konania odporca (§ 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Z previazanosti § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. s § 146 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že ak súd zastavuje konanie v dôsledku späťvzatia, musí sa zaoberať pri rozhodovaní o náhrade trov konania otázkou, či niektorý z účastníkov zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Pretože nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t. j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovaného k požiadavkám žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.10.2010, sp. zn. 3 Sžo 225/2010)

Z obsahu spisu vyplýva, že písomným podaním, doručeným okresnému súdu dňa 11.01.2013, vzal navrhovateľ v celom rozsahu svoj návrh späť z dôvodu, že odporca po podaní návrhu na začatie konania uhradil istinu a trovy konania. Následne okresný súd napadnutým uznesením konanie zastavil a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal s poukazom na § 150 ods. 1 O.s.p., nakoľko trovy konania vedľajšieho účastníka nepovažoval za účelne vynaložené.

Navrhovateľ späťvzatím návrhu z procesného hľadiska zavinil zastavenie konania, čím by mu podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. vznikla povinnosť uhradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu. V podanom späťvzati však navrhovateľ výslovne uviedol, že berie svoj návrh späť na základe uhradenia istiny a trov konania odporcom po podaní návrhu. V danej veci je rozhodujúcou skutočnosťou uhradenie istiny a trov konania odporcom až po podaní návrhu na začatie konania navrhovateľom. V zmysle uvedeného je nepochybné, že navrhovateľ podal návrh za začatie konania dôvodne, nakoľko sa domohol uplatneného nároku, keďže jeho požiadavka bola splnená neskorším konaním odporcu, bez toho, aby o veci meritórne rozhodol súd.

Na základe uvedeného má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa rozhodol vecne správne, keď vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov konania nepriznal.

Odvolací súd preto uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní bol úspešný navrhovateľ, ktorý by mal v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p., v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania, avšak žiadne trovy konania mu nevznikli, preto mu náhrada nebola priznaná.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.